

γράμματα συντελείται και με την αδιάκοπη εμφάνισή των ζούν και αυτά σαν ψιλικατζίδες, μέρα με την ημέρα.

Ἄπ' τὴν ἄλλη μεριά, ὅσο χαμηλότερα κατεβαίνει ἡ ἀξία, τόσο τὸ ὄνομα ἀνεβαίνει. Ἡ ὕψωση ἀνάλογη τῆς ἐλαφρότητος, ἡ συντήρηση τεχνιτῆ, ἀλλὰ ὁ θάνατος βέβαιος, μὲν αὐτὰ πάφουν νὰ κυκλοφοροῦν με εὐκολία καὶ προχειρότητα, ἢ μὲν μόλις περάσει ἡ πρόσυχη γυαλάδα των, ἐξανεμισμένη στὸ πρῶτο φύσημα.

Γιὰ τὰ ὀνόματα ὅμως ἐκεῖνα ποὺ ἐσημείωσαν ἓνα ἔργο καὶ ἐθεμέλιωσαν ἓνα σταθμὸν κισσόπλεχτον, τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει.

Ἐξω ἀπὸ τὸ πλῆθος καὶ ἀπὸ τὸ συχνὸ πέρασμα ζούν πρὸς τὸ παρὸν μόνο στὴ νοσταλγία καὶ στὴν ἐπιθυμία τοῦ πνεύματος, ἕως τὴν ἡμέραν τῆς ἐπαγγελίας καὶ τῆς διανοητικῆς ἀναστάσεως, τὴ βεβαία.

Τότε, στὸ Πάνθεο τῆς νεοελληνικῆς πνευματικῆς θρησκείας, τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως τῆς **Φιλολογικῆς σελίδας τῆς γραμμένης σὲ δύο γλώσσες**, τοῦ **Τοίχου**, ἂν θυμοῦμαι καλὰ τὸν τίτλο ἐνὸς ἄλλου τοῦ ἀριστουργήματος, καὶ τοῦ μικροῦ **Γατιοῦ**, τὸ ὅποιον σκληρόκαρδα παιδιὰ ἐθανάτωσαν, παίζοντας ὥρες με τὴν ἀγωνιζόμενη καὶ σφαδάζουσα ἀπορία τῆς ἀόπλου ἀθῶας ὑπάρξεώς του. τότε λέγω, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Μητόσκη, θὰ σκαλιστεῖ βαθειὰ καὶ ἀπὸ μακριὰ εὐνάγνωστο ἀνάμεσα σὲ ὀλίγα ἄλλα ὀνόματα, ἰσότιμα καὶ ἰσάξιά του. Τότε τὸ ὄνομα τῆς **Συμῆς** ἀριστουργήμα θὰ εἶνε κοινὸν κτήμα καὶ ὁ **Χρυσοθήρας** ἢ πῶς βαθειὰ ψυχολογημένη ἡθογραφία, μιᾶς ἐποχῆς ποὺ θὰ ἔχη πλέον λείψει καὶ ἀπὸ τῆ ἀνάμνησθ, ἀναπαράστασι ἀπαράμιλλη προσώπων καὶ πραγμάτων.

Ἔως τότε, ἡ νεκροφάνειά του εἶνε ἱερή, ἐπιβλημένη καὶ ἡ κρεπούμενη ἀντάμοιψη τῶν Θεῶν—ἡ ὀφειλόμενη προφύλαξί του.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΑΠΟ ΤΩΝ "ΚΗΠΟΥΡΟ,,

ΤΟΥ ΡΑΜΠΙΝΤΡΑΝΘ ΤΑΓΚΟΡ

Μοῦ εἶπε με σιγανὴ φωνή:

— Ἀγάπη μου, σήκωσε τὰ ματάκια σου!

Τοῦ φέρθηκα σκληρὰ.

— Φύγε ἀπὸ δῶ, τοῦ εἶπα.

Μὰ κείνος δὲν κουνήθηκε.

Στάθηκε μπροστά μου, ἔσφιξε καὶ τὰ δύο μου χέρια στὰ δικά του. Τοῦ εἶπα:

— Ἄφισέ με!

Μὰ δὲν ἔφυγε.

Ζύγωσε τὸ πρόσωπό του κοντὰ στ' ἄφτί μου. Τοῦ ῥιξα μιὰ ματιὰ καὶ τοῦπα:

— Τί ντροπή! . . .

Μὰ δὲ σάλεψε ἄπ' τὴ θέση του.

Τὰ χεῖλια του ἀγγίσανε τὸ μάγουλό μου. Ἄρχισα νὰ τρέμω καὶ τοῦ εἶπα:

— Μεγάλη, ἀλήθεια, ἡ τόλμη σου!

Μὰ ποῦ ντροπὴ ἄπ' αὐτόν!

Ἐβαλε στὰ μαλλιά μου ἓνα λουλούδι. Τοῦπα:

— Ἀνόφελα πασικίεις!

Μὰ στάθηκε ἀκίνητος.

Πῆρε τὸ στεφάνι ἄπ' τὸ λαϊμό μου κ' ἔφυγε.

Καὶ τώρα;

Θρηνῶ καὶ λέω τῆς καρδιάς μου:

— Ἀχ! Γιατί δὲν ξαναγουρῖζει;

Κ. ΤΡΙΚΟΓΑΙΔΗΣ

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ Κ' ΟΙ ΝΕΩΤΕΡΕΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΕΣ

Ἡ Πανεπιστημιακὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ διάλεξε γιὰ καθηγητὴ τῆς ἔδρας τῶν «Νεωτέρων Λογοτεχνιῶν» τὸν κ. Ἀριστομένη Προβελέγγιο. Τὸνομα τοῦ ποιητῆ γνωστό σὲ παλιούς καὶ σὲ νεώτερους, συντραπεμένο πάντα με τὸ σεβασμὸ ποῦ τοῦ πρέπει. Ὅμως ἡ ἐκλογὴ του ἀτυχη καὶ κακοροϊκτικὴ, ὅπως ὅλες, δίχως ἐξαίρεση, οἱ τελευταῖες ἐκλογές τῆς ἴδιας Σχολῆς, καὶ γιὰ τίς ἄλλες ἔδρες.

Τὸ Πανεπιστήμιο εἶναι ἄρρωστο ἀπὸ μανταρινισμό. Κάθε μετριότητα ἐπιστημονικῆ, κάθε στερίωση ἀποτραβηγμένη σὲ σύνεφα σοφίας ἀμφίβολης, κάθε κομμένη ὀρμή, κάθε λυγισμένη μέση, χώθηκε κάτω ἀπὸ τὰ φτερά τῆς κουκουβάγιας καὶ ρουχαλίζει δυνατὰ τὸν ὕπνο τῆς ἀμεριμνομέρινας. Φυσικὸ τέτοιος κύκλος νὰ τραβᾷ τοὺς ὅμοιους του, καὶ νὰ γιατί οἱ τελευταῖες ἐκλογές ἀναδείξανε καὶ τέτοιους καθηγητές.

Ὅμως γιὰ τὴν ἔδρα τῆς ἔρευνας τῆς Νεώτερης παγκόσμιας Λογοτεχνίας εἶτανε μιὰν ἐξαίρεση ἐπιβλημένη. Κι ἂν θέλωνε νὰ τιμήσουνε τὴ Σχολή, ἔπρεπε νὰ κοιτάξουνε γύρω τους με μάτια ἔξω ἀπὸ τὴ ρουτίνα καὶ τὴν ἐπιπολαιότητα. Τάχα δὲν μποροῦσε ἄλλος στὴν Ἑλλάδα νὰ πάρῃ ἀπάνου του τὸ τέτοιο μάθημα, με μιὰ βεβαιότητα πὺς θὰ τὸ φέρῃ στὸ λαμπρὸ δρόμο ποῦ τοῦ ἀξίζει;

Κι ἂν μπορῇ δίκια νὰ ὑποστηρίξῃ κανεὶς πὺς ἡ ἔδρα τοῦτῃ ἀπαιτεῖ κατάρτιση ἐπιστημονικῆ, φιλολογικῆ, παρὰ ποιητικῆς διάθεσι, ὅπου μόνο στηρίζεται ἡ ἀξία τοῦ κ. Προβελέγγιο, δὲ θὰ εἶτανε ἀραγε δυνατὸ μέσα στοὺς φιλόλογους μας νὰ βρεθῇ ὁ ἐκλεκτός;

Ἐχομε τὸν Παλαμά, ποῦ ἐξὸν ἀπὸ τὸ κολοσσαῖο του ποιητικὸ ἔργο, ἀστείρευτη πηγὴ γιὰ τοὺς νεώτερους, ἔχει νὰ δεῖξῃ μὸρφοση φιλολογικῆ, κατάρτιση ἐπιστημονικῆ πρώτης γραμμῆς, κι ἀκόμα μελέτες γιὰ συγγραφείς καὶ ποιητάδες Ρωμιοὺς καὶ ξένους, χαρακτηριστικῆς καὶ πλημμυρισμένης ἀπὸ σοφία καὶ γνώση.